



PILOTNI PROJEKT EKOKOTIČEK ZA MOJ FIŽOLČEK

Didaktični model spodbujanja doživljanja narave za trajnostni razvoj že v družini

1. UVOD

Otrokovo pozornost je treba usmerjati na to, kako vreme in letni časi vplivajo na ljudi, živali in rastline. Skozi lastno gojenje rastlin naj se seznanijo s ciklom rasti – seme, kalček, rastline, sajenje in odmiranje. Omogočimo otroku doživljanje narave – naravnih situacij, s tem bosta posledično rasli njegova samoiniciativnost in samozavest. Doživljanje narave mora temeljiti na konkretnih izkušnjah. Konkretno izkušnje otroku omogočajo graditev predstav o živem, o posameznih organizmih in o naravi kot celoti.

Izobraževanje za trajnostni razvoj se začne z uresničitvijo otrokove želje po raziskovanju v naravi, zato naj zaživi otrokovo okolje, ki ga vsak dan obdaja. Naloga staršev in vzgojiteljev je, da otroka spodbujajo izražati svoje čutenje, razmišljanje, da doživlja sebe kot del narave.

2. ELEMENTI ZGODNJEGA DOŽIVLJANJA NARAVE – naravoslovnih vsebin za trajnostni razvoj

Zgodnja vzgoja z vsebinami naravoslovja

Program Ekošola za vrtce spodbuja zgodnjo vzgojo z vsebinami naravoslovja, ker temelji na elementarnem okolju, a to je ožje naravno okolje, ki obdaja otroka – okolje njegovega bivanja, bivališča.

Začetek izobraževanja za trajnostni razvoj

Prvi izobraževalni koraki za trajnostni razvoj se začnejo z uresničitvijo otrokove želje po raziskovanju v naravi. Te otrokove želje lahko uresničimo na našem vrtu, v sadovnjaku, na bližnjem travniku, v parku, na zelenici. S tem se postavljajo temelji otrokovega življenjskega sloga.

Vertikalna kontinuiteta vzgoje in izobraževanja za trajnostni razvoj

Vertikalna kontinuiteta vzgoje in izobraževanja za trajnostni razvoj je mišljena v povezavi med predšolsko institucijo – vrtcem in prvo triado 9-letne osnovne šole z nadaljevanjem po vertikali. Gre pravzaprav za razumevanje, spodbujanje veščin, znanj ter odnosov, s pomočjo katerih bodo otroci in učenci zmožni odgovoriti na zahteve sedanjega in bodočega trajnostnega razvoja, ki jim jih bodo postavljali starši, šola in družba. V ta proces bo treba bolj fleksibilno zajeti tudi starše otrok in učencev.



Različnost pristopov – didaktičnih modelov

Vsebina naj zajema konkretne vsebinske probleme trajnostnega razvoja, npr. prosti čas staršev kot element kakovosti starševske vzgoje in okolja, v katerem otrok živi in odrasča v interakciji z ekovrtcem. Poenostavljeno, to so različne razsežnosti načela različnosti, npr.: pristopa, motivacije, vzgojno-izobraževalnih oblik, metod dela s starši.

3. MODEL DIDAKTIČNO NARAVOSLOVNEGA SPODBUJANJA – opazovalni dnevnik in dialog s starši

Opazovalni dnevnik »**EKO kotiček za moj fižolček**« je didaktični pripomoček, s pomočjo katerega starši na določeno naravoslovno vsebino pri opazovalno-raziskovalni aktivnosti, ki jo otrok izvaja doma, otroku stojijo ob strani in ga pri aktivnostih spodbujajo. To je čas, ki ga starši z otrokom doživljajo skupaj. Pri opazovalnem dnevniku »Ekokotiček za moj fižolček« gre za gojenje fižolove rastline, in to v jesensko-zimskem času, ko narava »počiva«. Z umetnimi pogoji na domu ustvarimo »poletje«. To je zaigrana (umetna) situacija, da otrok čustveno doživlja in pridobiva izkušnje ob sajenju, skrbi za rastlino ter pridobiva izkustva in začuti povezanost z rastlino. To je nadaljevanje procesa, začetega v naravnem okolju. Pri tem je dana pozornost naslednjim dejavnostim: natančnemu opazovanju, natančni in dosledni skrbi za rastlino ter skupni medsebojni izmenjavi občutkov o opazovalnem vzorcu – vsebini (starši, vzgojitelj-otrok).

Dialog s starši je sodelovanje s skupnim razmišljanjem z možnostjo za nadaljnjo nadgradnjo in spreminjanje vsebine modela naravoslovnega spodbujanja. Takšen pristop omogoča lažje razumevanje spremljanja aktivnosti otrok na področju naravoslovnih vsebin doma in v vrtcu.

Gre za sodelovanje med starši in vzgojitelji, v ospredju pa je otrok, v aktivnosti in odnosu z naravoslovnimi vsebinami. Na tej točki naj steče dialog med starši in vzgojitelji in do izraza naj pride strokovni nasvet vzgojiteljev staršem v interakciji s programskimi vsebinami programa Ekošola za vrtce.

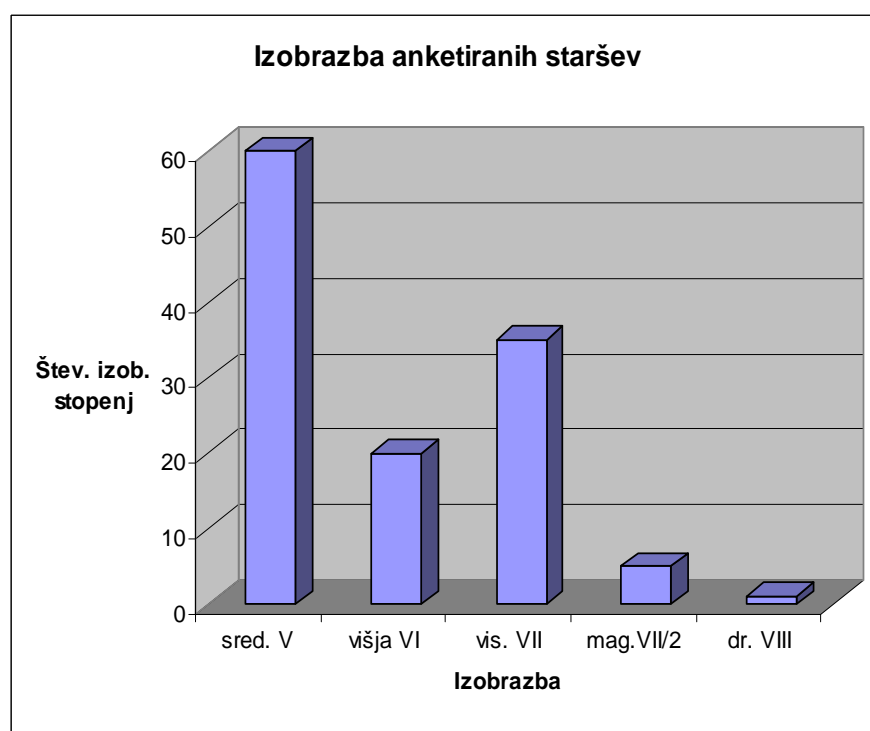
4. REZULTATI ANONIMNE ANKETE

Z anonimno anketo smo zajeli starše otrok ekovrtcev drugega starostnega obdobja. V anketi so sodelovali naslednji vrtci: Vrtec Manka Golarja Gornja Radgona, Vrtec Lendava, Vrtec Murska Sobota, Vrtec Pobrežje Maribor, Vrtec Mojca Ljubljana in Vrtec Trebnje.

Z raziskovalno metodo je spremljan model didaktično naravoslovno projektne spodbujanja »Ekokotiček za moj fižolček«, in to ocena uporabnosti opazovalnega dnevnika in ocena smiselnosti projektne vsebine, spremljane z dnevnikom. Skupno **število anketiranih staršev: 121**

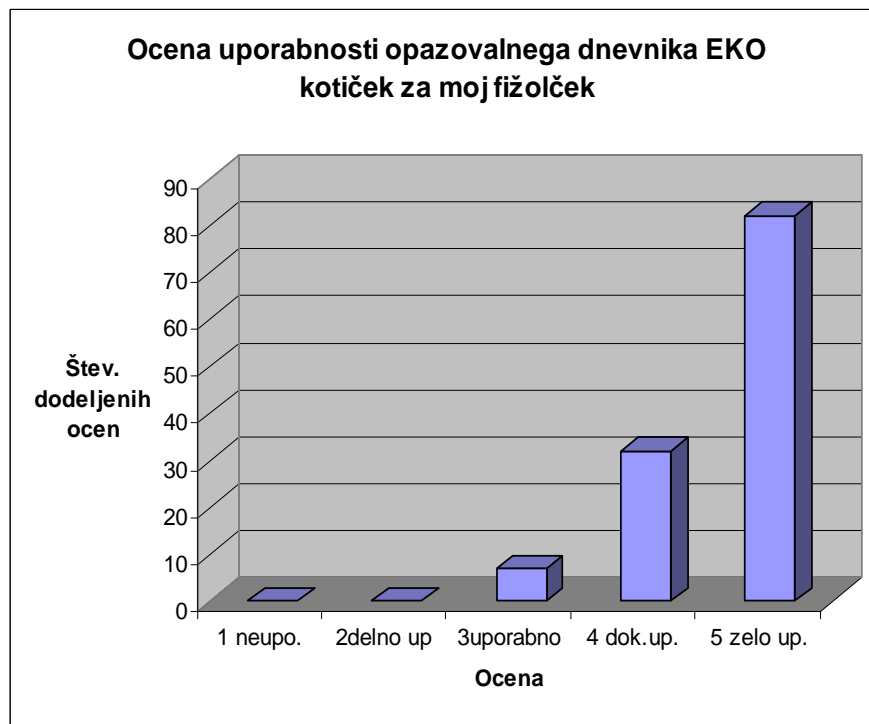
Izobrazba anketiranih staršev

N = 121



Ovrednotenje pomena uporabnosti opazovalnega dnevnika »Ekokotiček za moj fižolček«

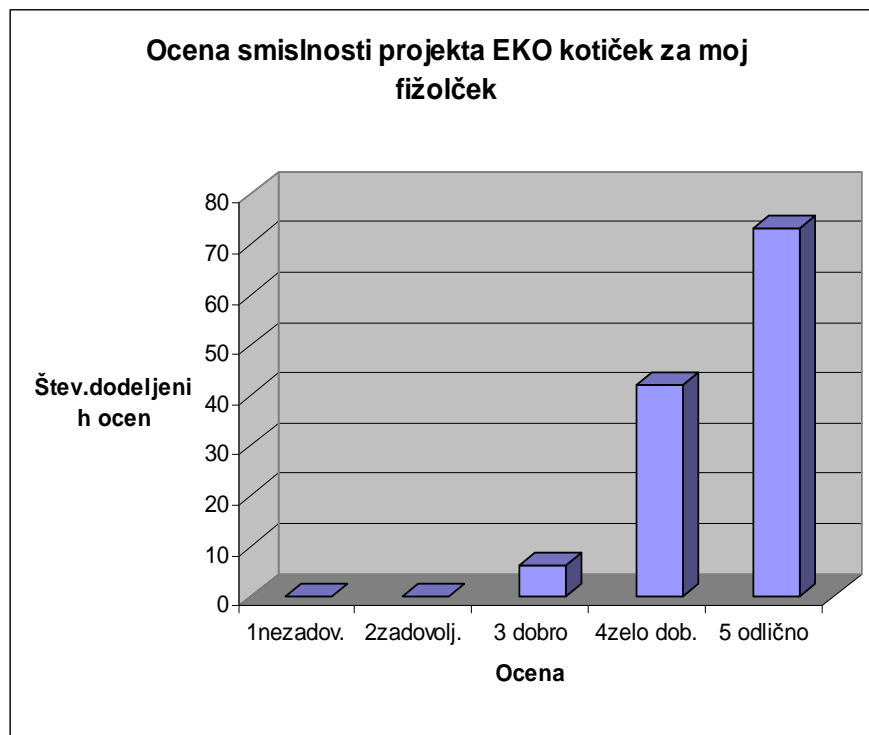
N = 121



Uporabnost opazovalnega dnevnika in dejavnosti v ekokotičku so starši ocenili z oceno:

- uporabno (3); **6 % anketirancev**
- dokaj uporabno (4); **26 % anketirancev**
- zelo uporabno (5); **68 % anketirancev**

**Ovrednotenje pomena smiselnosti projekta »EKOKOTIČEK ZA MOJ FIŽOLČEK«
N = 121**



Smiselnost projekta so starši ocenili z naslednjimi ocenami:

- z oceno 3, dobro; **5 % anketirancev**
- z oceno 4, zelo dobro; **35 % anketirancev**
- z oceno 5, odlično; **60 % anketirancev**

5. SKLEP

Starši so omenjeni didaktični model visoko ocenili, ker spodbuja doživljanje narave za trajnostni razvoj že v družini. Vidni so elementi interakcije med vzgojitelji in starši. Poudarjen je dialog, ki je pozitivna oblika odnosa, s katerim želimo s starši sodelovati v skupnem razmišljanju z možnostjo nadaljnje nadgradnje in spreminjanja vsebin modela naravoslovnega spodbujanja. Ekovrtec spodbuja raziskovalne, opazovalne aktivnosti v naravi, ker je v naravi svet naravnih materialov. V tem svetu je otrok aktiven in to je svet njegove domišljije.

Avtor pilotnega projekta: Dane Katalinič